

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/160/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7110229861
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7110229861.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a sudcov JUDr. Andreja Šalatu a JUDr. Adriany Murínovej, vo veci žalobcu T. B. M., G.. X.XX.XXXX, C., I. XX, zast. JUDr. Vladimírom Kucharčíkom, advokátom, Košice, Štefániková 40, proti žalovanému M. I., G.. XX.X.XXXX, C., A. XX, zast. advokátskou kanceláriou Vojčík & Partners, s.r.o., Košice, Rázusova 28, o určenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku 38C/317/2010-287 z 22.9.2016 Okresného súdu Košice I

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku V., ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.
Z r u š u j e rozsudok vo výroku I. a VI. a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1.Súd prvej inštancie (ďalej len súd) rozsudkom určil, že žalobca ako vlastník pozemku KN - C, parc. č. 1082 o výmere 1055 m², druh pozemku orná pôda, zapísaný na LV č. XXXX, katastrálne územie C., obec C. - C., vedeného Okresným úradom Košice, katastrálny odbor, nadobudol vydržaním právo zodpovedajúce vecnému bremenu spočívajúce v práve vlastníka pozemku KN-C, parc. č. 1082 na prechod pešo cez pozemok KN - C, parc. č. 1084 o výmere 969 m², druh pozemku orná pôda, zapísaného na LV č. XXX, katastrálne územie C., obec C. - C.Č., vedeného Okresným úradom Košice, katastrálny odbor v rozsahu diel 1 vo výmere 71 m², vyznačenom v geometrickom pláne č. 2/2014, ktorý vyhotovil 14.4.2014 T. V. K. znalec z odboru Geodézia a kartografia a úradne overil katastrálny úrad 28.4.2014 pod č. 301/2014 a ktorý tvorí súčasť tohto rozsudku, určil, že žalobca nadobudol vydržaním právo zodpovedajúce vecnému bremenu spočívajúce v práve žalobcu užívať už existujúcu vodovodnú a elektrickú prípojku nachádzajúcu sa na nehnuteľnosti žalovaného pozemku parc. č. 1084 o výmere 969 m² zapísanom na LV č. XXX, okres Košice I, obec C. - C., katastrálne územie C., určil, že žalobca ako vlastník pozemku KN - C, par. č. 1082 o výmere 1055 m², druh pozemku orná pôda, ktorý je zapísaný na LV XXXX, katastrálne územie C., obec C. vedeného Okresným úradom Košice, katastrálnym odborom, nadobudol vydržaním právo zodpovedajúce vecnému bremenu spočívajúce v práve vlastníka pozemku, KN - C, parc. č. 1082 na prevádzku, údržbu, opravu a rekonštrukciu už uloženej vodovodnej a elektrickej prípojky na pozemku KN - C, parc. č. 1084 o výmere 969 m², druh pozemku orná pôda zapísaného na LV č. XXX, katastrálne územie C., obec C. - C. vedeného Okresným úradom Košice, katastrálnym odborom v rozsahu dielu 1 o výmere 71 m² u elektrickej prípojky a v rozsahu dielu 3 o výmere 44 m² u vodovodnej prípojky vyznačených v geometrickom pláne č. 2/2014, ktorý vyhotovil 14.4.2014 T. V. K. znalec z odboru Geodézia a kartografia a úradne overil katastrálny úrad 28.4.2014 pod č. 301/2014 a ktorý tvorí súčasť tohto rozsudku, že žalovaný ako vlastník pozemku KN - C, parc. č. 1084 o výmere 969 m², druh pozemku orgán pôda, zapísaného na Liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie C., obec Košice - C., vedeného Okresným úradom Košice, katastrálnym odborom je povinný trpieť vykonávanie práva prechodu, práva užívania, prevádzky, údržby, opravy a rekonštrukcie vodovodnej a elektrickej prípojky žalobcom cez

tento pozemok zaťažený vecným bremenom a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 33,33 %.

2.V odôvodnení rozsudku o.i. uviedol, čoho sa žalobca žalobou, podanou uňho 7.12.2010 domáhal a ako ju skutkovo a právne odôvodnil. Poukázal na to, že žalobca sa súčasne s návrhom na rozhodnutie vo veci samej domáhal aj nariadenia predbežného opatrenia (uviedol akého), že uznesením č.k.38C/317/2010-20 z 20.12.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť v spojení s uznesením č.k. 4Co/79/2011-43 z 31.3.2011 nariadil predbežné opatrenie, ktorým zakázal žalovanému vykonávať stavebné práce na časti pozemku KN-C, parcela číslo 1084 katastrálne územie C. až do času právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Ďalej uviedol ako sa k žalobe vyjadril 7.11.2011 žalovaný, ktorý o.i. poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, zn.12/NS ČR 22 Cdo 2241/2005. Ďalej súd uviedol, aké dokazovanie vykonal a čo z jednotlivých dôkazov zistil. Konštatoval, že na pojednávaní 6.12.2011 žalobca navrhol úpravu petitu žaloby v označení osoby, ktorá má nadobudnúť vydržaním toto právo, aby súd určil, že vlastník pozemku KN-C, parcela č.1082 o výmere 1055 m2 orná pôda, zapísaný na LV č. XXXX kat. územie C. nadobudol vydržaním právo zodpovedajúce vecnému bremenu spočívajúce v práve na prechod pešo, prejazd autom a uloženie inžinierskych sietí na pozemku žalovaného KN-C, parcela č. 1084/3 o výmere 155m2 orná pôda, vzniknutej z pozemku žalovaného KN-C, parcela č.1084 o výmere 969 m2 orná pôda zapísaného na Liste vlastníctva č. XXX, kat. územie C., obec Košice-C. vedeného Správou katastra Košice na základe Geometrického plánu č. 111/2010 vyhotoveného 3.11.2010 spoločnosťou SK GEO s.r.o., Ťahanovské riadky 81, Košice, IČO: 44 715 323 a súčasne uložil povinnosť, že žalovaný je povinný trpieť vykonávanie práva prechodu či prejazdu žalobcu a uloženie inžinierskych sietí cez jeho pozemok zaťažený vecným bremenom, že žalovaný k návrhu uviedol, že nesúhlasí so žalobou v celom rozsahu, pretože právu prechodu pešo nebráni, preto je žaloba nedôvodná a pre právo prejazdu neboli splnené zákonné predpoklady pre vydržanie práva a právo o uloženie inžinierskych sietí je nadbytočné z toho pohľadu, že tieto už uložené sú. Uviedol ako vypovedali účastníci konania a vypočutí svedkovia. Uznesením č.k. 38C/317/2010-117 15.1.2013 pripustil zmenu žaloby podľa návrhu žalobcu z 10.12.2012. Poukázal na to, že žalobca písomným podaním z 25.4.2013 súdu oznámil, že medzi účastníkmi došlo k stretnutiu za účelom prejednávania jeho nárokov, pričom nárok žalobcu o nadobudnutí vecného bremena uloženia elektrickej a vodovodnej prípojky bol účastníkmi odsúhlasený v znení podľa uznesenia z 15.1.2013 a účastníci zhodne navrhli, aby súd o tomto nároku rozhodol v súlade s §153a ods.1 O.s.p., a z titulu tohto nároku si účastníci nebudú uplatňovať trovy konania. Nárok na prejazd ostáva naďalej sporný. Nárok na prechod nie je sporný, ale žalovaný tento prechod chce umožniť žalobcovi len v rozsahu vybudovaného múrika (80-90 cm), s čím žalobca nesúhlasí a trvá na rozsahu špecifikovanom v predloženej geometrickom pláne. Uznesením č.k.38C/317/2010-147 z 20.6.2013, v spojení s uznesením č.k.38C/317/2010-151 z 12.7.2013, a uznesením č.k.38C/317/2010-161 z 24.1.2014 nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru Geodézie a kartografia. Zo Znaleckého posudku (geometrického plánu) znalca T. V. K., z odboru geodézia a kartografia pod č. 2/2014 z 28.4.2014 vo veci priznania práv a prechodu, prejazdu a práv k uloženej vodovodnej, elektrickej prípojke na parcele č.1084, znalec navrhol právo prechodu v šírke 1,3 m, čo zaberie 71 m2 pozemku žalovaného a právo prejazdu v šírke 2,60 m (1,3m+1,3m), čo spolu s právom prechodu zaberie 140 m2 (71 m2+69 m2), a právo prístupu k vodovodnej a elektrickej prípojke v šírke 1,50 m (0,75m od osi prípojky na obe strany), čo zaberie 44 m2. K právu prechodu v šírke 1,30 m znalec uviedol, že je dostatočné aj na bezpečný prechod človeka na invalidnom vozíku. 15.5.2014 žalobca oznámil súdu, že súhlasí so závermi znaleckého posudku. Žalovaný 2.6.2014 k znaleckému posudku uviedol, že nesúhlasí s výmerou pozemku v šírke 1,30 m, ktorú znalec vyznačil v znaleckom posudku pre právo prechodu, nakoľko toto právo fakticky zasahuje do vlastníckeho práva, preto by tento zásah mal byť urobený s prihliadnutím na účel a charakter vecných bremien len v nevyhnutnej miere, nie neobmedzene, a len tak, aby čo najmenej žalovaného zaťažoval. Žalovaný umožnil právo prechodu žalobcovi v dostatočnej šírke 0,80 m tak, že je po danom úseku možný prechod s fúrikom či vozíkom, čo bolo zdokumentované aj fotografiami predloženými v tomto súdnom konaní. Žalobca 19.9.2014 opäť navrhol zmenu žaloby, ktorá bola súdom pripustená uznesením z 16.9.2014 uznesením pod č.k.38C/317/2010-207 z 1.10.2014 (právopl. 8.10.2014) a jeho výrok citoval. Uznesením č.k.38C/317/2010-212 z 6.11.2014 nariadil doplnenie znaleckého posudku č.2/2014, ktorý 21.1.2015 doručil súdu Doplnenie č.1 k Znaleckému posudku č.2/2014 z 20.1.2015. Poukázal na písomné podanie žalovaného z 20.3.2015 k doplnenému znaleckému posudku, ktorý uviedol, že i keď súhlasil s právom prechodu pešo cez jeho pozemok v šírke 80 cm bezodplatne, nemôže súhlasiť s tým, aby bolo vykonávané právo prechodu v šírke 1,3 m bez akejkoľvek náhrady a požaduje, aby súd v tomto konaní v súlade so zásadou hospodárnosti konania rozhodol aj o náhrade za vecné bremeno spočívajúce v práve prechodu pešo cez pozemok žalovaného. Z uvedeného vyplýva, že je potrebné

skúmať nevyhnutnú šírku práva prechodu pešo cez pozemok žalovaného. Až na základe spoľahlivého zistenia tejto šírky bude možné rozhodnúť o práve prechodu a o náhrade za vecné bremeno spočívajúce v práve prechodu pešo cez pozemok žalovaného a požadoval, aby súd v tomto konaní v súlade so zásadou hospodárnosti rozhodol aj o náhrade za vecné bremeno, spočívajúce v práve prechodu pešo cez pozemok žalovaného za predpokladu, že rozhodne o tom, že právo prechodu bude žalobca vykonávať v šírke 1,3 m. Citujúc znenie § 137 c) CSP, § 151n ods.1, § 151o ods.1, § 129 ods.1, § 130 ods.1, § 134 ods.1, § 34 Občianskeho zákonníka, § 215 ods.1, § 217 ods.1 prvá veta CSP a na základe zisteného skutkového stavu nárok žalobcu právne vyhodnotil nasledovne: V danej veci ide o žalobu v zmysle § 137 c) CSP, a to o určenie, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Ide teda o situáciu, kedy vecné bremeno nie je zapísané v katastri nehnuteľností a žalobca napriek tomu tvrdí, že existuje na základe dohody s otcom žalovaného a následne toto vecné bremeno vydržal. Ide teda o určenie existencie vecného bremena doteraz nezapísaného v katastri nehnuteľností, z čoho možno pre tento spor vyvodzovať naliehavý právny záujem v zmysle § 137 c) CSP a to pre prvé tri výroky žaloby, IV. výrok žaloby je nárok podľa § 137 c) CSP o splnenie povinnosti. Predmetom sporu je návrh žalobcu (po poslednej úprave Uznesením z 1.10.2014) týkajúci sa vecných bremien, kedy sa žalobca v I. výroku petitu domáha určenia, že mu vzniklo právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je oprávnenie prechádzať peši, v II. výroku petitu aj oprávnenie prejazdu motorovým vozidlom cez parcelu vo vlastníctve odporcu, v III. výroku petitu aj určenie, že nadobudol vydržaním právo zodpovedajúce vecnému bremenu spočívajúce v práve vlastníka pozemku, KN - C, parc. č. 1082 na užívanie, prevádzku, údržbu, opravu a rekonštrukciu už uloženej vodovodnej a elektrickej prípojky na pozemku žalovaného. Zároveň sa domáhal uloženia povinnosti žalovanému, aby trpel výkon práva prechodu, či prejazdu žalobcu a užívanie, prevádzku, údržbu, opravu a rekonštrukciu vodovodnej a elektrickej prípojky žalobcom cez tento pozemok zaťažený vecným bremenom. Nadobudnutie tohto práva zodpovedajúceho vecnému bremenu a spočívajúce v práve prechodu, prejazdu a užívania inžinierskych sietí na alebo cez pozemok žalovaného, žalobca odvodzuje od vydržania, ktoré mal ako oprávnený držiteľ nadobudnúť so zreteľom na všetky okolnosti počas celej vydržacej doby od roku 1967 do roku 2008, kedy vykonával tieto práva v dobrej viere, že mu patria. Žalovaný sa v spore bránil tvrdením, že právo prechodu nie je sporné v rozsahu, v akom odčlenil časť svojej parcely o výmere 0,80 m, ale nesúhlasil s rozsahom určeným znalcom, v šírke 1,30 m. Preto navrhol, aby súd rozhodol aj o náhrade za vecné bremeno spočívajúce v práve prechodu pešo cez pozemok žalovaného, ak rozhodne o práve žalobcu v šírke 1,30m. Právo prejazdu nikdy neuznal, pretože toto právo žalobcovi nikdy nevzniklo, nebolo dohodnuté, preto tento nárok je nedôvodný. K právu žalobcu ohľadom užívania inžinierskych sietí žalovaný 26.4.2013 potvrdil dohodu o vecnom bremene žalobcu a sám navrhol znenie výroku v tejto časti, „Žalobca nadobudol vydržaním právo zodpovedajúce vecnému bremenu spočívajúcejmu v práve žalobcu užívať už existujúcu vodovodnú a elektrickú prípojku nachádzajúcu sa na nehnuteľnosti žalovaného - pozemku parc. č. 1084, o výmere 969 m² zapísanom na Liste vlastníctva č. XXX, okres Košice I, obec Košice - C., katastrálne územie C.“. V ďalších svojich vyjadreniach žalovaný poprel tento nárok žalobcu a navrhol, aby súd žalobu v tomto smere zamietol. Pre výsledok sporu bolo rozhodujúce vyriešenie základnej otázky nadobudnutia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním žalobcom, na čo bolo v spore vykonané dokazovanie podľa návrhov strán. Z listinných dôkazov zistil, že žalobca je výlučným vlastníkom pozemku parcely registra C, evidovanej na katastrálnej mape pod parcelným číslom 1082 o výmere 1055m² orná pôda a pod parcelným číslom 1083 o výmere 16 m² zastavané plochy a nádvoria (LV č. XXXX) a žalovaný je výlučným vlastníkom pozemku parcely registra C, evidovanej na katastrálnej mape pod parcelným číslom 1084 o výmere 969 m² orná pôda, pod parcelným číslom 1085 o výmere 68m² zastavané plochy a nádvoria a pod parcelným číslom 1086 o výmere 34m² zastavané plochy a nádvoria, pozemku, ktorý má byť vecným bremenom zaťažený. Cez cudzí pozemok možno prechádzať na základe rôznych právnych dôvodov; môže ísť napr. o záväzkový vzťah, môže ísť o výprosu (vlastník pozemku prechádzanie iných osôb cez pozemok trpí bez toho, aby im k tomuto prechádzaniu vzniklo nejaké právo), alebo môže ísť o užívanie cudzieho pozemku ako účelovej komunikácie. Skutočnosť, že sa niekto chová spôsobom naplňujúcim možný obsah práva zodpovedajúceho vecnému bremenu (napr. prechádza cez cudzí pozemok) ešte neznamená, že je držiteľom vecného práva. (Rozsudok Najvyššieho súdu SR č.k. 4 M Cdo 13/2008). Na základe výsledkov vykonaného dokazovania (výpovedami strán, svedkov, listinnými dôkazmi, geometrickým plánom) ohľadom nadobudnutia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu žalobcu spočívajúcom v práve prechodu cez pozemok žalovaného mal za preukázané, že boli splnené zákonné predpoklady, najmä oprávnenosť, dobromyseľnosť držby a doba trvania nerušeného užívania práva pre vydržanie tohto práva žalobcom cez označenú časť parcely žalovaného v geometrickom pláne v rozsahu diel 1 vo výmere 71 m², vyznačenom v geometrickom pláne č. 2/2014, ktorý vyhotovil

14.4.2014 T.. V. K. znalec z odboru Geodézia a kartografia a úradne overil katastrálny úrad 28.4.2014 pod č. 301/2014 a ktorý tvorí súčasť tohto rozsudku. Zo zhodných tvrdení strán mal súd preukázané, že žalobca týmto spôsobom začal spornú časť parcely žalovaného (predtým jeho otca) užívať nepretržite od roku 1965 po vzájomnej dohode všetkých zúčastnených strán, t.j. žalobcu, otca žalovaného pána T.. B. I. a ďalšieho suseda pána M. o tom, že pravú stranu svojich pozemkov (pohľad zdola) budú všetci používať ako cestu na prechod k svojim pozemkom, a takto to užívali nepretržite, vyše 40 rokov, až do roku 2008. Tento stav bol všetkými zúčastnenými rešpektovaný bez obmedzení počas celého obdobia od roku 1969 až po rok 2008, kedy žalovaný síce žalobcovi úplne nezamedzil prechod peši cez svoj pozemok, ale čiastočne ho obmedzil výstavbou murovaného oplotenia na šírku 80 cm. Žalovaný s spore potvrdil právo prechodu v prospech žalobcu tak, že mu sám, dobrovoľne a bezodplatne umožnil prechádzať cez svoj pozemok k jeho nehnuteľnosti. S ohľadom na uvedené súd konštatuje, že podmienky vydržania na strane žalobcu boli splnené najneskôr k 1.1.1992 pri aplikácii prechodných ustanovení Občianskeho zákonníka § 865 ods.3 a § 872 ods.1,6 Občianskeho zákonníka. Vo veci nadobudnutia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu žalobcu spočívajúcom v práve prechodu cez pozemok žalovaného tak zostala spornou len otázka výmery, v rámci ktorej by sa má realizovať právo prechodu žalobca cez pozemok žalovaného. Žalobca požadoval stanovenie výmery na prechod 155 m², žalovaný pripustil stanovenie výmery pozemku na prechod v šírke 80-90 cm. Na zistenie primeranej výmery na realizáciu práva prechodu žalobcom cez pozemok žalovaného nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru geodézia a kartografia T.. V. K., ktorý stanovil právo prechodu v šírke 1,3 m, čo zaberie 71 m² pozemku žalovaného. S týmto názorom znalca sa súd v celom rozsahu stotožnil, pretože priestor 80 cm, ako ho navrhoval a v tomto čase aj obmedzil žalovaný murovaným oplotením je ako aj vidieť aj z fotodokumentácie na čl. 102-104 a nebolo na to potrebné ani šetrenie na mieste samom, za nie dostatočne široký a bezpečný a komfortný prechod osoby, ak by si chcel k svojmu pozemku preniesť určité väčšie veci, či prejsť na bicykli, prejsť s vozíkom, či s prípadným invalidným vozíkom. Preto za primeranú výmeru, nie nevyhnutnú, ako to navrhoval žalovaný, predovšetkým s ohľadom na dohodu pôvodných zúčastnených osôb, ktorú mal súd zo zhodných tvrdení strán preukázanú, kedy po celú dobu užívania svojho práva prechodu (od roku 1965) nemali obmedzované toto právo prechodu (čo sa týka dotknutej výmery), ako aj s ohľadom na skutočnosť, že toto je jediná prístupová cesta k pozemku žalobcu, a aj s ohľadom na to, že súd v ďalšom výroku rozsudku zamietol návrh žalobcu na prejazd motorovým vozidlom po pozemku žalovaného, rozhodol v súlade s určením znalca, že primeraná výmera pozemku na bezpečný a komfortný prechod človeka po pozemku žalovaného je v šírke 1,30 m po celej dĺžke, čo predstavuje 71 m² z pozemku žalovaného. Takto súd rozhodol v I. výroku tohto rozsudku. V otázke nadobudnutia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu žalobcu spočívajúcom v práve prejazdu motorovým vozidlom cez pozemok žalovaného po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že sa nepreukázala oprávnenosť držby tohto práva tvrdeného žalobcom z dôvodu, že sa nepreukázala existencia dohody o zriadení práva prechodu motorovým vozidlom v roku 1965, ale ani neskôr medzi žalobcom, otcom žalovaného pánom T.. B. I. a pánom M. a teda ani z toho vyplývajúca ani dobromyseľnosť držby tohto práva žalobcom. Právny zástupca žalobcu tvrdil, že v čase kúpy pozemku v r. 1965 žalobca nevlastnil motorové vozidlo, no napriek tomu dohodnuté právo prejazdu využíval o čom svedčí stavebné povolenie na výstavbu záhradnej chatky z roku 1967 a jej následná výstavba žalobcom a po ukončení výstavby do roku 1974 žalobca právo prejazdu počas roka využíval len sporadicky autom, keď si dal doviezť, resp. vyviezť veci k chate resp. pozemku a od roku 1974, po kúpe auta žalobcom, prejazd nepretržite až do roku 2000 využíval, po predaji vlastného auta v roku 2000 právo prejazdu žalobca opäť využíval len niekoľkokrát do roka za účelom dovozu, resp. vývozu vecí spojených s užívaním záhradnej chaty (uskladnenie zemiakov v pivnici, vývoz ovocia, dovoz a vývoz nábytku, stavebné opravy a pod.) autom syna. Žalovaný nesúhlasil so získaním práva prejazdu motorovým vozidlom cez svoj pozemok z dôvodov, že žalobca toto právo nemal, a že v posledných rokoch realizoval takmer výlučne len právo prechodu pešo, ďalej, že by pri svojvoľnom prejazde motorovým vozidlom realizovanom kedykoľvek hrozil v prípade neopatrnosti ujma na živote alebo zdraví nevidiacej dcéry žalovaného, ktorá sa po pozemku často pohybuje a prejazd vozidlom ju môže obmedzovať, a to nielen výfukovými plynmi, prejazdom vozidlom by zároveň žalobca narúšal súkromie žalovaného a jeho rodiny, na pozemku žalovaného by sa šířili nebezpečné škodlivé výfukové plyny a plodiny z motorového vozidla, čo by malo nepriaznivé následky nielen na zdravie žalovaného a jeho rodiny, ale aj na ovocné stromy, o ktoré sa stará. Tieto tvrdenia žalovaného sú pri posudzovaní nadobudnutia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu žalobcom irelevantné, pretože v tomto spore súd nezriaďuje vecné bremeno, ale svojím rozhodnutím súd deklaruje stav, ktorý vznikol okolo roku 1965, kedy sa o zriadení práv zodpovedajúcich vecnému bremenu dohodli jeho otec, žalobca a pán M.. Celé dokazovanie sa teda vedie len na zistenie rozsahu a obsahu tejto dohody, nie na zistenie a

riešenie prekážok, ktoré mohli nastať realizáciou týchto práv. Táto námietka sa týka aj platenia úhrady za vecné bremeno, ktoré súd nemôže prisúdiť, pretože toto medzi zmluvnými stranami otec žalovaného, žalobca a pán M. dohodnuté nebolo. V prípade práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu, ktoré spočíva v práve prejazdu cez cudzí pozemok, treba k vydržaniu tohto práva, aby držiteľ obsah práva vykonával v ospravedliteľnom omyle, že mu svedčí oprávnenie z vecného bremena. Pokiaľ bude v presvedčení (posudzovanom z objektívneho hľadiska) že pozemok, cez ktorý jazdí s motorovým vozidlo jeho, môže byť len oprávneným držiteľom tejto veci. Pre skutkové zistenie nie je podstatné tvrdenie dobromyseľnosti, ale preukázanie dobromyseľnosti tohto práva. Z dokazovania vyplynulo, že dohoda o práve prejazdu medzi zmluvnými stranami otec žalovaného, žalobca a pán M., resp. ani neskôr medzi právnymi nástupcami týchto osôb, nikdy uzavretá nebola. K tomuto záveru dospel po vyhodnotení: - výpovede žalobcu, ktorý uviedol, že „otec žalovaného oplotil svoj pozemok v roku 1970 najprv tak, že doň nezahrnul príjazdovú cestu, ktorá išla mimo oploteného pozemku a až v roku 1972 otec žalovaného postavil nový plot, ktorým ohraničil celý svoj pozemok, vrátane tzv. „príjazdovej cesty“, z čoho vyplýva, že v roku 1965 otec žalovaného neuvažoval o vyčlenení pozemku na trvalé zriadenie práva prejazdu pre žalobcu a pána M., - výpovede žalobcu, ktorý uviedol, že v čase vzniku dohody o práve prechodu cez pozemok, kedy rovnako mala vzniknúť aj dohoda o práve prejazdu, ešte žalobca ani nemal motorové vozidlo, pretože si ho kúpil až v roku 1974, z čoho vyplýva, že by bolo hypotetické riešenie dohodnúť si 12 rokov vopred, pred kúpou motorového vozidla toto právo prejazdu, keď v čase dohodovania sa v roku 1965 obaja ešte nemali motorové vozidlá, - výpovede žalobcu, ktorý uviedol, že na pozemok žalovaného sa dostali tak, že každý z nich troch, teda p. B. I., žalobca a p.M., neskôr p. U. mali svoje kľúče od brány na pozemku žalovaného, ktorú si sami otvorili, zatvorili a prešli k svojím pozemkom, pričom autá zaparkovali až pred svojimi chatami, no ani toto nedokazuje, že by bolo vzniklo právo prejazdu, pretože aj na realizáciu práva prechodu potrebovali kľúče, aby sa dostali na pozemok žalovaného, a bránu postavil otec žalovaného z dôvodu, že on si už v roku 1968 zakúpil motorové vozidlo, teda nie pre žalobcu, ale pre seba, - výpovede svedkyne M. M. (manželky žalobcu) ktorá uviedla, že žalobca jej v čase kúpy pozemku 1964 oznámil, že sa s otcom žalovaného a s p. M. dohodli o spoločnom prístupe na ich pozemky cez pozemok p. I. A., a od vtedy takto prichádzali na svoj pozemok, pričom auto si kúpili až v r.1976 (o 12 rokov na to) a mali ho do r.2000 a počas toho nepretržite na pozemok chodili cez pozemok žalovaného autom, a nikdy neboli žiadne problémy, ani toto však nedokazuje, že vznikla dohoda o zriadení vecného bremena, - výpovede svedkyne M. M. , ktorá ďalej uviedla, že v r.1964 bol postavený plot okrem cesty, ktorá sa užíva na príjazd, teda cesta bola mimo pozemku žalovaného a až po asi dvoch rokoch oplotil svoj pozemok tak, že cesta je už vnútri oplotenia, z čoho práve naopak vyplýva, že otec žalovaného nemienil ponechať k dispozícii svoj zakúpený pozemok pre iné osoby bez jeho súhlasu, - výpovede svedkyne M. I. (matka žalovaného a manželka B. I.), ktorá uviedla, že pred kúpou pozemkov v roku 1965 sa jej manžel, pán M. dohadovali o rozdelení veľkého pozemku na tri časti, ale že sa nikdy nerozprávali o tom, ako sa bude ich pozemok využívať, preto si svoj pozemok oplotili hneď na začiatku vcelku, aj zo strany od p. M., cez ich pozemok chodil p. M. ale aj iní, čo im neskôr vadilo, a keďže p. M. nechodil často na záhradu, tak mu dali kľúče od bráničky, auto v tom čase ešte nemal, preto ani nemohol autom chodiť na pozemok. Svedkyňa ďalej uviedla, že táto situácia sa zmenila až potom, ako si oni kúpili auto okolo r.1968, kedy bráničku pre vstup zmenili na bránu pre motorové vozidlo. A aj od tejto brány mal žalobca kľúče a mohol si ju otvoriť, pretože kľúč sa nezmenil. Avšak užívanie ich pozemku na prejazd motorovým vozidlom žalobcom sa im nepáčilo, lebo cez pozemok nielen prechádzali, ale aj cúvali, otáčali sa na ich pozemku, ďalej napríklad zložili si pod ich oknami hnoj keď nevedeli vyjsť do kopca na svoj pozemok. Pokúšali sa o tom s nimi rozprávať a navrhovali, aby im za užívanie pozemku dali ako náhradu časť ich pozemku, ale s týmto nesúhlasili, o finančnej náhrade sa nerozprávali, - z výsluchu T.. Y. U., z ktorého vyplýva, že vedel o tom, že keď on pozemok kupoval, tak sa o dohode na prejazd motorovým vozidlom cez pozemky hovorilo, ale k takejto dohode nedošlo, traja vlastníci pozemkov chceli urobiť spoločnú cestu s tým, že každý do toho vloží časť zo svojho pozemku, ale nedohodli sa, on uzavrel ústnu dohodu so žalobcom a žalovaným cca v rokoch 1976 - 1977 iba na prechod peši. Toto právo vykonával tak, že urobil bránu na pozemku žalovaného a všetci spoločníci mali kľúč. V prípade prejazdu sa dalo dohodnúť s žalobcom a žalovaným, nikdy problém. Uviedol, že žalobca parkoval väčšinou dole na parkovisku pod pozemkami, keď pršalo, autom sa na pozemok žalobcu nedalo ísť, z čoho jednoznačne vyplýva, že v rokoch 1976 - 1977 keď kupoval svoj pozemok, vedel o tom, že k dohode medzi žalobcom, žalovaným a pánom M. ohľadne práva prejazdu nedošlo, - z výsluchu svedka T.. M. (syna žalobcu), ktorý tvrdil, že súčasnú bránu na pozemku žalovaného postavil pán U., pretože v určitom čase rozbil bránu, ktorú postavil pán I. a odvtedy mali kľúče všetci ostatní, tzn. aj jeho otec, aj pán U. a každý teda mohol cez túto bránu nezávisle prechádzať, pretože každý mal kľúč, mal súd za preukázané, že až od tohto momentu mali kľúče všetci ostatní a že až od tohto momentu bolo možné cez túto bránu jazdiť, čo sa však

nezhoduje s časovým momentom vzniku práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, ktorý tvrdí žalobca a to rokom 1965. Na základe týchto zistení dospel k záveru, že žalobca sa nikdy nemohol domnievať, že mu právo prejazdu cez pozemok žalovaného patrí, dokonca ani vtedy, keď prechádzal svojim motorovým vozidlom cez jeho pozemok, pretože ak tomu tak aj bolo, čo bolo nesporné, tak to bolo len na základe dobrovoľného súhlasu žalovaného a predtým jeho otca, čo si však nemožno zamieňať s vecným právom, právom zodpovedajúcim vecnému bremenu spočívajúcim v práve prejazdu motorovým vozidlom cez pozemok žalovaného. Týmto spôsobom by bolo súdom prisúdené žalobcovi viac práv, ako by mu patrilo. V tomto prípade súd uzavrel, že žalobca nesplnil podmienku dobromyseľnosti pre nadobudnutie práva prejazdu motorovým vozidlom titulom vydržania, preto ho nemožno považovať za oprávneného držiteľa práva v zmysle § 134 ods.1 Občianskeho zákonníka. Tento nárok žalobcu preto ako nedôvodný v V. výroku rozsudku zamietol. Z tohto dôvodu sa súd ďalšími námietkami žalovaného (premlčanie) ďalej nezaoberal. Ďalej si žalobca pôvodne v žalobe uplatnil, aby súd určil, že nadobudol právo na užívanie, prevádzku, údržbu, opravu a rekonštrukciu už uloženej vodovodnej a elektrickej prípojky (uznesenie na čl.207 spisu). Citoval znenie § 282 CSP a poukázal na to, že žalovaný vo vzťahu k tomuto nároku vyjadril po mimosúdnych jednaniach 26.4.2013 súhlas a vyjadril ho výslovným uznaním a návrhom na znenie výroku rozsudku takto „žalobca nadobudol vydržaním právo zodpovedajúce vecnému bremenu spočívajúcemu v práve žalobcu užívať už existujúcu vodovodnú a elektrickú prípojku nachádzajúcu sa na nehnuteľnosti žalovaného - pozemku parc. č. 1084, o výmere 969 m² zapísanom na Liste vlastníctva č. XXX, okres Košice I, obec Košice - C., katastrálne územie C.. Právny zástupca žalobcu 25.4.2013 navrhol, aby súd o tomto nároku rozhodol rozsudkom pre uznanie. Neskôr právny zástupca žalovaného sa vyjadril, že trvá na pôvodných vyjadreniach, teda pred uznaním nároku v tejto časti. Nakoľko žalovaný pred súdom čiastočne uznal nárok žalobcu, nemôže tento procesný úkon podľa § 282 CSP účinne odvolať (R 10/2000) a teda súd na takéto vyjadrenia právneho zástupcu žalovaného v tomto smere už neprihliadal. Vzhľadom na uvedené v II. výroku tohto rozsudku rozhodol na základe uznania o tom, že žalobca nadobudol vydržaním právo zodpovedajúce vecnému bremenu spočívajúce v práve žalobcu užívať už existujúcu vodovodnú a elektrickú prípojku nachádzajúcu sa na pozemku žalovaného parc. č. 1084 o výmere 969 m² zapísanom na LV č. XXX, okres Košice I, obec Košice - C., katastrálne územie C.. V prevyšujúcom nároku vo vzťahu k už existujúcej vodovodnej a elektrickej prípojke t.j. o vydržania práva na prevádzku, údržbu, opravu a rekonštrukciu, ku ktorej žalovaný neoznámil uznanie, súd z výsledkov vykonaného dokazovania, predovšetkým zo zhodných tvrdení strán dospel k záveru, že aj tento nárok žalobcu je dôvodný, pretože bolo zistené, že reálny stav, teda existencia inžinierskych sietí umiestnených na pozemku žalovaného od roku 1969, resp. 1989 svedčí o tom, že pôvodní vlastníci pozemkov (žalobca, pán M. a pán I. A.t.) sa dohodli o tom, že inžinierske siete s prípojkami aj pre žalobcu budú umiestnené na pozemku otca žalovaného a že ich žalobca bude môcť riadnym spôsobom užívať. Toto napokon preukazuje aj skutočnosť, že toto právo bolo pôvodnými vlastníkmi pozemkov (žalobca, pán M. a pán I. A..) po celý čas rešpektované (takto to vyplynulo aj z výpovedí manželky žalobcu a matky žalovaného). Skutkový stav, to že sa realizovala výstavba elektrickej prípojky na pozemku žalovaného (resp. jeho otca) v roku 1969 spoločnými prácami a vodovodnej prípojky v roku 1989, teda dosvedčujú, že žalobca ako bol vo svojom práve po celý čas oprávnený k svojmu právu na prevádzku, údržbu, opravu a rekonštrukciu inžinierskych sietí. Napokon, ani v súčasnosti žalovaný nebránil žalobcovi v prístupe k týmto zariadeniam, čo vyjadril aj svojim pozitívnym postojom v tomto spore kedy uvádzal, že je ochotný akceptovať existujúce právo žalobcu, ale aj napriek tomu k mimosúdnej dohode nedošlo. Preto posúdil právo žalobcu k už existencii elektrickej a vodovodnej prípojke umiestnenej na pozemku žalovaného ako vecné bremeno podľa súkromnoprávnej úpravy občianskeho zákonníka, na základe čoho uzavrel, že žalobca podmienky vydržania splnil najneskôr k 1.1.1992 pri aplikácii prechodných ustanovení Občianskeho zákonníka § 865 ods. 3 a § 872 ods.1,6 Občianskeho zákonníka a vydržal vecné bremeno v rozsahu práva na prevádzku, údržbu, opravu a rekonštrukciu elektrickej a vodovodnej prípojky na pozemku žalovaného. S deklarováním práv žalobcu v predchádzajúcich odsekoch tohto rozsudku súvisí aj rozhodnutie súdu v IV. výroku tohto rozsudku, ktorým zaväzuje žalovaného, ako vlastníka pozemku trpieť na svojom pozemku výkon týchto práv žalobcom. O trovách konania súd rozhodol citujúc znenie § 262 ods.1, § 255 ods.1 CSP a podľa zásad o náhrade trov konania (§255 CSP) priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 33,33 %. Pre posúdenie úspechu v tomto spore súd rozčlenil navrhované výroky žaloby do 6 samostatných výrokov takto : v I. výroku žiadal určiť právo prechodu, v II. výroku žiadal určiť právo prejazdu, v III. výroku žiadal určiť právo užívania, prevádzky, údržbu, opravy a rekonštrukcie elektrickej a vodovodnej prípojky, vo IV. výroku žiadal strpieť právo prechodu, vo V. výroku žiadal strpieť právo prejazdu a v IV. výroku žiadal strpieť právo užívania, prevádzky, údržbu, opravy a rekonštrukcie elektrickej a vodovodnej prípojky), a keďže mal žalobca úspech v I., III., IV., a VI. výroku (t.j. v 4 zo 6) výrokoch petitu, tak to predstavuje jeho úspech 66,66%

(zo 100%) a po odpočítaní neúspechu 33,33% je konečný úspech žalobcu vo výške 33,33%. O výške trov rozhodne súd po právoplatnosti vo veci samej (§ 262 ods.2 CSP).

3.Rozsudok napadli včas podaným odvolaním žalobca a žalovaný.

4.Žalovaný odvolaním napadol I a. VI. výrok rozsudku (č. I. 311) v súlade s § 355 a nasl. zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Odvolacie dôvody 3. odvolanie podal voči výroku I. rozsudku z dôvodov uvedených v ustanovení § 365 ods.1 písm. d), e), h) CSP. V bodoch 4. - 10. odvolania popísal skutkový stav. 11.K vydržaniu práva prechodu naďalej zotrval na doterajších tvrdeniach, že on v prvoinštančnom konaní nespochybňoval a ani naďalej nespochybňuje v nevyhnutnej miere právo prechodu žalobcu po parcele žalovaného. Nesúhlasí však s rozsahom právu prechodu tak, ako je určená v geometrickom pláne č. 2/2014 znalca T. V. K. t.j. v šírke 1,3 m.

12.Vo viacerých písomnostiach adresovaných súdu (napr. vo Vyjadrení vo veci z 8.10.2015) prípadne ústne na pojednávaní niekoľkokrát žiadali, aby súd na preukázanie toho, či šírka 1,3 m na realizáciu práva prechodu je skutočne nevyhnutná, vykonal miestne zisťovanie, ktoré mohlo túto skutočnosť súdu spoľahlivo preukázať, súd však takýto dôkaz odmietol vykonať, čím je naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. e) CSP. 13.Má za to, že týmto konaním súdu je naplnený odvolací dôvod v zmysle § 365 ods.1 písm. e) a síce, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Navyše sa domnieva, že súd priznal vyššiu procesnú a zákonnú silu geometrickému plánu č. 2/2014 T. V. K., čím došlo k porušeniu základného princípu CSP uvedenom v čl. 15 ods.2 CSP: „Žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu.“ Uvedeným je naplnený odvolací dôvod uvedený v ustanovení § 365 ods.1 písm. d.), že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. 14.Má tiež za to, že rozhodnutie súdu vo výroku I. vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) CSP z dôvodov uvedených v nasledujúcich bodoch. Obmedzenie vlastníckeho práva v nevyhnutnej miere

15.Na tomto mieste je potrebné zdôrazniť, že existenciou vecného bremena sa fakticky zasahuje do jeho vlastníckeho práva. Preto by mal byť tento zásah urobený s prihliadnutím na účel a charakter vecných bremien, ktoré obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného, len v nevyhnutnej miere. 16.Nesúhlasí s vecnými bremenami v rozsahu, ktorý bol uvedený v geometrickom pláne č. 2/2014 T. V. K., keďže prechod je žalobcovi umožnený v dostatočnej šírke, a to dokonca v šírke 0,80m tak, že je po danom úseku možný prechod s fúrikom či vozikom, čo bolo zdokumentované aj fotografiami predloženými súdu. 17.Do jeho vlastníckeho práva nemožno ľubovoľne zasahovať a jeho vlastnícke právo obmedziť v širšom rozsahu, než je nevyhnutné. V prípade uznania práva prechodu vo väčšom rozsahu ako je to nevyhnutné by bolo žalobcovi priznané právo v oveľa širšej miere, na akú by mohol mať Žalobca s prihliadnutím na vydržanie nárok a v miere, ktorá by nepochybne obmedzila užívanie pozemku, ktorý je v jeho výlučnom vlastníctve. 18.Znalec v zmysle Uznesenia Okresného súdu Košice I z 20.6.2013 neurčoval nevyhnutnú výmeru pozemku, ale určoval primeranú výmeru pozemku, pričom poukázal na skutočnosť, že právo prechodu v šírke 1,30 m je dostatočne široké na bezpečný prechod človeka na invalidnom vozíku. Daná šírka chodníka je síce uvedená v prílohe k vyhláške Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie (ďalej len „Vyhláška“), avšak táto príloha je vo Vyhláške uvádzaná len v štvrtej časti Vyhlášky označenej ako „Všeobecné technické požiadavky na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie“. V zmysle § 56 Vyhlášky sa požiadavky v tejto štvrtej časti vzťahujú na stavbu bytového domu a ostatných budov na bývanie, byt, ak ho má užívať osoba s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, stavbu rodinného domu, ak ju má užívať osoba s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, stavbu nebytovej budovy v časti určenej na užívanie verejnosťou, stavbu, v ktorej sa predpokladá zamestnávanie osôb s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, inžiniersku stavbu v časti určenej na užívanie verejnosťou. 19.Z uvedeného je zrejmé, že prechod cez jeho pozemok nemožno subsumovať pod žiaden z vyššie uvedených prípadov, preto nemožno jeho obmedziť, ktorý je výlučným vlastníkom pozemku, vo väčšom rozsahu, ako je to nevyhnutné. Požiadavky uvedené v prílohe k Vyhláške sa vzťahujú na vyššie popísané prípady, teda neexistuje zákonná úprava, na základe ktorej by malo byť do jeho práv zasiahnuté stanovením výmery na prechod cez pozemok nad nevyhnutnú mieru, ktorá je podľa jeho názoru navyše 0,80 m, a to až v rozsahu 1,30 m. 20.Stanovenie väčšej ako nevyhnutnej šírky na prechod cez pozemok by bolo v rozpore so zásadou úzko súvisiacou s inštitútom vecných bremien spočívajúcou v tom, že oprávnenie z vecného bremena musí byť vykonávané tak, aby povinného zaťažovalo čo najmenej a že vecné bremená nesmú byť rozširované. Podľa Rozsudku NS ČR z 27.4.2006, sp. zn.: 22 Cdo 328/2005, nemajú byť služobnosti (upravené v zmysle predchádzajúcej právnej úpravy) rozširované, ale musia byť skôr zužované, pokiaľ to dovoľuje ich povaha a účel, pre ktorý boli zriadené. Spomínanú zásadu je v súčasnosti možné vyvodiť

z § 3 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších právnych predpisov, podľa ktorého platí: „Výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.“ Odvolanie voči výroku VI. rozsudku 21. Má za to, že rozhodnutie súdu vo výroku VI. vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 365 ods.1 písm. h) CSP. 22.Súd totiž vôbec nevzal do úvahy skutočnosť, že existujú dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania a taktiež aj okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku. Má za to, že neprihliadol ani na postoj sporových strán v konaní keď v bode 82. Rozsudku uvádza: „Podľa zásad o náhrade trov konania (§ 255 CSP) priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 33,33%. Pre posúdenie úspechu v tomto spore súd rozčlenil navrhované výroky Žaloby do 6 samostatných výrokov takto: v I. výroku žiadal určiť právo prechodu, v II. výroku žiadal určiť právo prejazdu, v III. Výroku žiadal určiť právo užívania, prevádzky, údržbu, opravy a rekonštrukcie elektrickej a vodovodnej prípojky, vo IV. výroku žiadal strpieť právo prechodu, v V. výroku žiadal strpieť právo prejazdu a VI. Výroku žiadal strpieť právo užívania, prevádzky, údržbu, opravy a rekonštrukcie elektrickej a vodovodnej prípojky.“ Súd na záver bodu 82 konštatuje, že žalobca mal úspech I., III., IV. a VI. výroku (t.j. v 4 zo 6) výrokoch petitu, tak to predstavuje jeho úspech 66,66% a po odpočítaní neúspechu 33,33% je konečný úspech žalobcu 33,33%. 23.Citoval znenie § 257 CSP a uviedol, že ustanovenie predstavuje odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Podľa neho súd výnimočne nemusí priznať náhradu trov konania celkom alebo sčasti, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Znamená to, že súd nemusí zaviazat' neúspešného účastníka nahradiť trovy konania úspešnému účastníkovi. 24.Citoval z uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4 M Cdo 2/2008. 25.K tvrdeniu súdu, že žalobca mal úspech vo výroku I. a IV. rozsudku uviedol: on dobrovoľne a bezodplatne umožnil žalobcovi prechádzať k svojej nehnuteľnosti, prístup k nehnuteľnosti mu nezamedzil. Preto je toho názoru, že on v I. a IV. výroku nedal dôvod na podanie žaloby, keďže vo výkone práva „Žalobcovi“ nikdy bránené nebolo, a že „Žalovaný“ súhlasil a naďalej súhlasí s právom prechodu cez jeho pozemok. 26.Čo sa týka priznania úspechu žalobcu v III. výroku určenie práva užívania, prevádzky, údržbu, opravy a rekonštrukcie elektrickej a vodovodnej prípojky a vo IV. výroku: strpenie práva užívania, prevádzky, údržbu, opravy a rekonštrukcie elektrickej a vodovodnej prípojky uviedol, že vo vzťahu k týmto nárokom on už po mimosúdnych jednaniach 26.4.2013 vyjadril súhlas. Preto je toho názoru, že žalovaný vo výroku III. a IV. nedal dôvodné podanie žaloby, keďže mu vo výkone tohto práva nikdy bránené nebolo. 27.Inžinierske siete, ktorých uloženia sa domáhal žalobca sú už vedené cez jeho pozemok a prístupu k inžinierskym sieťam z dôvodu opravy, či údržby v prípade potreby nikdy nebránil a ani nemá dôvod brániť. Svedkyňa M. M. (manželka žalobcu) na pojednávaní 16.2.2012 uviedla, že žalovaný im priamo nebránil pri údržbe alebo oprave inžinierskych sietí nachádzajúcich sa na jeho pozemku, čo konštatuje aj súd v bode 17. rozsudku. 28.Vzhľadom na jeho vyššie uvedený postoj v konaní týkajúce sa práva prechodu, práva užívania, prevádzky, údržby, opravy a rekonštrukcie elektrickej a vodovodnej prípojky a strpenie práva prechodu, užívania, prevádzky, údržby, opravy a rekonštrukcie elektrickej a vodovodnej prípojky je toho názoru, že súd na postoj sporových strán ako aj okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nárokov v konaní pri rozhodovaní o trovách konania neprihliadol. O výroku súdu - 29.Na základe skutočností uvedených v tomto odvolaní navrhol, aby odvolací súd rozhodol tak, že „Krajský súd v Košiciach zrušuje I. výrok a VI. výrok rozsudku Okresného súdu Košice I z 22.9.2016 č.k. 38C/317/2010-287 a v tejto časti vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a že žalobca je povinný žalovanému nahradiť trovy odvolacieho konania.“ 4.Žalobca podal odvolanie (č.l. 314) proti výrokom rozsudku, ktorými súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a proti výroku ktorým súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 33,33 %. Žalobca podáva odvolanie len voči tej časti rozsudku, ktorá je v 5-tom a 6-tom „odstavci“ výrokovej časti. Ostatnú časť rozsudku žalobca týmto odvolaním nenapadá. „Žalovaný“ má za to, že napadnuté rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods.1 písm. h/ CSP) a súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods.1 písm. f/ CSP) Predmetom žaloby je okrem iného určenie, že žalobca nadobudol vydržaním právo zodpovedajúce vecnému bremenu spočívajúce v práve vlastníka pozemku, KN - C, parc. č. 1082 na prechod pešo a prejazd motorovým vozidlom cez pozemok žalovaného KN - C, parc. č. 1084 o výmere 969 m², druh pozemku: orná pôda zapísaného na LV č. XXX, kat. územie C., obec Košice - C. vedeného Okresným úradom Košice, katastrálnym odborom v rozsahu vyznačenom v geometrickom pláne č. 38 C/317/2010-2/2014, ktorý vyhotovil 14.4.2014 T. V. K., znalec z odboru geodézia a kartografia a úradne overil katastrálny úrad 28.4.2014 pod č. 301/2014. Súd vyhovel žalobe čo sa týka práva prechodu, ale čo sa týka práva prejazdu jeho nárok zamietol z dôvodov, že na základe zistení súdu sa nikdy nemohol domnievať, že mu právo prejazdu cez pozemok žalovaného patrí, dokonca ani vtedy, keď prechádzal svojim motorovým vozidlom cez jeho pozemok, pretože ak tomu tak bolo, čo bolo

nesporné, tak to bolo len na základe dobrovoľného súhlasu žalovaného a predtým jeho otca, čo si však nemožno zamieňať s vecným právom, právom zodpovedajúcim vecnému bremenu spočívajúcim v práve prejazdu motorovým vozidlom cez pozemok žalovaného - bod 71 odôvodnenia rozsudku. K tomuto záveru dospel súd na základe dôvodov uvedených v bode 70. odôvodnenia rozsudku, z ktorého citoval. Ako v žalobe uviedol medzi ním a právnym predchodcom žalovaného, s ktorým boli kolegovia z práce (VSŽ) a spoločne na Slovensko prišli tiež ako bývalí kolegovia pracovať do VSŽ z Českej republiky a p. M., došlo v roku 1965 k dohode o spoločnej kúpe pozemku od Q. U.. mpč. 12289/19, zapísaný v pzkn 1927. Parcela, ktorú odkúpili, mala prístup len z jednej strany od kavečianskej cesty. Už na začiatku pri kúpe bolo zrejmé, že pozemok je úzky a dlhý, takže prístup k parcelám v 2. a 3. rade je právne a faktický možný len prechodom a prejazdom po parcelách prvého a druhého v rade. Z tohto dôvodu sa dohodli na prechode a prejazde k parcele v 2. a 3. rade po parcelách 1. a 2. v rade po pravej strane hraníc pozemku z pohľadu príjazdu od hlavnej cesty. Toto právo si však nedali zapísať do zmlúv. O ich spoločnej dohode svedčí aj fakt, že v súčasnosti sú tieto parcely v presne rovnakej výmere, t.j. žalobca vlastní na LV č. XXXX k.ú. C. výmeru 1071 m² a žalovaný na LV č. XXX výmeru 1071 m² a M. v súčasnosti T.. M. na LV XXX výmeru 1075 m². Pôvodný podiel predávajúcej U. v pzkn bol 3277,5 m². Strany sporu si rozdelili aj poradie kupovaných pozemkov. Keďže žalovaný chcel stavať rodinný dom vybral si spodný 1. pozemok. Žalobca si vybral 2. pozemok v rade. V roku 1967 začal stavať právny predchodca žalovaného na svojej parcele RD a v tom istom roku získal stavebné povolenie aj žalobca na výstavbu záhradného domu. Obe stavby boli v nasledujúcom období aj dokončené. Túto dohodu pôvodných vlastníkov kupovaných pozemkov nikdy nikto v tomto konaní nespochybnil a bol aj jedným z hlavných dôvodov prečo súd vyhovel žalobe vo veci prechodu cez parcelu žalovaného. O jej naplnení svedčia aj nespochybniteľné fakty v konaní preukázané. Rovnaký dátum nadobudnutia, rovnaké výmery pozemkov, stavebné povolenia vydané pre žalobcu v roku 1967 a právneho predchodcu žalovaného tiež z roku 1967. Už zo samotnej situácie, ak kupovali v rovnakom čase na základe vzájomnej dohody traja vlastníci tri parcely s právne aj fyzický možným prístupom na 2. a 3. v poradí len cez parcely predchádzajúce a nedohodnúť sa na spôsobe prístupu (prechod, prejazd), ak iný nebol, je neuveriteľný a takmer nepravdepodobný, najmä ak už pri kúpe sa dohodli, že na týchto parcelách si postavia stavby. V následnom období medzi účastníkmi tejto dohody o prejazde a prechode neboli problémy. Potvrdzujú to vypočutí svedkovia v tomto konaní, ako aj správanie sa účastníkov sporu, resp. právneho predchodcu žalovaného v spore. Z okolností vzniku vecného bremena vyplýva, že právo prechodu a prejazdu bolo dohodnuté spolu jednotnou dohodou všetkých troch účastníkov pri kúpe predmetných nehnuteľností a následne aj nerušene v dobrej viere, že to právo im patrí, aj využívané. Skutkové závery súdu v tomto prípade nie sú správne, resp. vychádzajú z nesprávnych záverov a vyhodnotení súdu prvej inštancie. Podľa súdu jeho výpoveď, že otec žalovaného oplotil v roku 1970 svoj pozemok tak, že doň nezahrnul príjazdovú cestu, ktorá išla mimo oploteného pozemku a až v roku 1972 otec žalovaného postavil nový plot, ktorým ohraničil celý svoj pozemok vrátane tzv. príjazdovej cesty - nesvedčí o uzavretí takejto dohody. On v tejto veci na pojednávaní 6.12.2011 uviedol, že „otec žalovaného oplotil svoj pozemok v roku 1970 najprv tak, že postavil oplotenie pred ten pozemok, ktorý teraz žiada vydržať právo“. Oplotenie pozemku bolo len spredu od príjazdovej komunikácie. Nikdy nebolo oplotenie z boku tak, aby pomimo toho oplotenia (po susednej parcele) jazdili autami na svoje pozemky žalobca, resp. právny predchodca žalovaného a následne nejakou bránou z boku vchádzali na svoje pozemky. Obaja (vrátane tretieho suseda) totiž stále jazdili po rovnakej ceste, či už po predmetnom pozemku, resp. sčasti mimo neho. V tom čase využili len to, že susedný pozemok bol neužívaný (pole) a tak všetci minimálne jedným kolesom jazdili po tomto poli. Na základe neskorších výhrad vlastníkov tohto pozemku začali opätovne využívať prejazd tak ako sa dohodli, a takto bol aj pozemok žalovaného oplotený. Od vybudovania oplotenia a brány od príjazdovej ulice však žalobca disponoval kľúčom od brány, ktorú si svojvoľne otváral podľa potrieb pre rôzne auta, ktorými zabezpečoval výstavbu a prevádzku chaty. Nikdy k tomu nepotreboval súhlas, resp. akékoľvek iné povolenie zo strany právneho predchodcu žalovaného. Či on v čase dohody o zriadení prejazdu nemal auto alebo toto plánoval kúpiť neskôr, táto skutočnosť nemôže mať a ani nemá vplyv na uzavretie dohody o práve prejazdu - ťarchy k pozemku. Auto chcel mať. Samozrejme že nevedel kedy toto auto kúpi. Ako vyplýva z dôkazov v súdnom spise on aj právny predchodca žalovaného už v roku 1967, teda dva roky po kúpe pozemkov, získali stavebné povolenia na postavenie domu, resp. záhradného domu. Tieto stavby následne aj realizovali. Už samotná skutočnosť realizácie stavby predpokladá právo neobmedzeného prejazdu k pozemku na ktorom má byť postavená chata a neskôr aj prevádzkovaná, resp. udržiavaná. Svedkovia v konaní M. M., M. I. potvrdili, že až do roku 2008 neboli žiadne problémy, resp. výhrady voči prejazdu. Výpoveď svedkyne M. I. nepotvrzuje skutočnosť ani časové obdobie vzniku vecného bremena 1975 (10 ročná vydržacia lehota 1965 - 1975), v ktorom by preukázateľne bola narušená dobrá viera žalobcu že mu

právo prejazdu patrí. Naopak, jej tvrdenie, že sa pokúšali o tom rozprávať a navrhovali, aby za užívanie poskytli náhradnú časť ich pozemku a jej syn sa rozprával s p. M. o tom, že nemôže jazdiť autom cez ich pozemok svedčí o situácii, že tomu tak bolo najskôr po roku 2005. On sám na pojednávaní 6.12.2011 uviedol, že sa na tom nedohodli tak, ako to on uviedol v roku 2005. Až v tom roku získal, p. M. svoj pozemok. To, že im vadilo, že sa na ich pozemku M. otáčajú, cívajú, zložili tam hnoj pod ich oknami keď nevedeli vyjsť do kopca na svoj pozemok, neznamená, že spochybňovali právo prejazdu a narušali dobromyseľnosť oprávneného (žalobcu). Ničím nepreukázali skutočnosť, že on vedel o tom, že im to vadilo. Okrem toho úkony ktoré opísala sa museli konať na väčšej časti pozemku ako tej, ktorá je dotknutá vecným bremenom právom prejazdu. Výpoveď svedka T.. Y. U., že vedel v čase kúpy 1976 - 1977, že sa o dohode na prejazd hovorilo, ale k takej dohode nedošlo. On uzavrel ústnu dohodu s nim a žalovaným na iba na prechod peši. V prípade prejazdu nikdy nebol problém. Vedel, že k dohode medzi žalobcom, žalovaným a p. M. ohľadom prejazdu nedošlo. Vecné bremeno právo prejazdu vzniklo najneskôr v roku 1975. Roky 1976 -1977 už sú obdobie, kedy právo ťarchy (prejazdu) už bolo. To vzniklo v roku 1975. V tomto období už nemohla byť narušená dobromyseľnosť žalobcu, lebo vydržacia lehota už uplynula. On však nikdy nemal vedomosť o nejakej dohode so svedkom T.. Y. U.. Vždy to bral tak, že jeho právo prechodu a prejazdu je odvodené od predchádzajúceho práva jeho predchodcu vlastníka p. M.. T.. U. si od neho nikdy nepýtal povolenia na prechod a prejazd. Dokonca stavebnou činnosťou zrealizoval cez sporné pozemky výstavbu svojho rodinného domu, ktorý následne na obdobie asi dvoch rokov aj celoročne užíval. Aj z fotografií doložených v súdnom spise je evidentné, že právny predchodca žalovaného vysadil stromy tak, aby prístupová cesta na pozemok žalobcu nebola žiadnym spôsobom obmedzená. Staršie stromy tvoria prirodzenú hranicu k časti pozemku, ktorý vedie od vstupnej brány medzi týmito stromami a severným plotom žalovaného, poza jeho dom k pozemku žalobcu - parcela prejazdu vyznačená geometrickom pláne č. 38C/317/2010- 2/2014 ako diely 1 a 2 v prílohe k znaleckom posudku. Z uvedených fotografií je evidentné, že táto prístupová cesta je spevnená, pričom na príjazdovom páse bližšom k oploteniu žalovaný postavil betónový múrik (jeho výstavba bola zastavená vydaním predbežného opatrenia súdu v tomto konaní) a za svojim domom lešenie, ktoré bráni prejazdu. On so svojou rodinou v plnom rozsahu od počiatku kúpy pozemku využíval túto prístupovú cestu (iná nikdy nebola a ani nie je) na prechod a prejazd k svojmu pozemku. Nikdy netvrdil, že tento prejazd využíval len svojím autom. Prejazd bol využívaný nepravidelne podľa jeho potreby - výstavba záhradného domu, zásobovanie, opravy a údržba domu a záhrady, od roku 1974 do roku 2000 príjazd aj vlastným autom a do roku 2008 príjazd aj synovým autom. Vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu je považované za jeden zo spôsobov pôvodného nadobudnutia práva, pri ktorom sa na základe splnenia zákonom osobitne určených podmienok priznávajú právne účinky aj len domnelému právu, vyplývajúcemu z domnelého právneho vzťahu medzi určitými subjektmi, ak toto právo bolo počas ustanovenej doby nerušene a nepretržite v dobrej viere, že nejde len o právo domnelé. V takomto prípade právo zodpovedajúce vecnému bremenu nadobúda oprávnený subjekt momentom splnenia podmienok vydržania. Z §-u 151o ods.1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že nevyhnutnou podmienkou tohto spôsobu nadobudnutia vecného bremena je existencia právneho dôvodu, spôsobilosť veci byť obsahom vecného bremena, nerušenosť a dobromyseľnosť výkonu tohto práva počas celej vydržacej doby. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že všetky tieto podmienky splnil. Potvrdili to svedkovia vypočutí v konaní, ako aj predložené písomné dôkazy. Žalovaný žiadnym z dôkazov nepreukázal narušenie jeho dobromyseľnosti počas plynutia vydržacej lehoty, že mu toto právo patrí. Ako v konaní aj samotným žalovaným bolo uvedené, právo prejazdu bolo spochybnené a marené žalovaným až niekoľko rokov po prevode pozemku, ktorý je týmto právom dotknutý na žalovaného od jeho právneho predchodcu - otca žalovaného, ktorý uzavrel s nim právo prejazdu v prospech neho. Žalobca sa o tomto prevode (tento bol v roku 1991) dozvedel až v čase keď nastali prvé prekážky prejazdu v roku 2008. Na základe vyššie uvedených skutočností navrhol, aby odvolací súd o podanom odvolaní rozhodol tak, že zmení Rozsudok Okresného súdu Košice I č.k. 38C/317/2010-287 zo 22.9.2016 a žalobnému návrhu v celom rozsahu vyhovie, eventuálne napadnutý rozsudok zruší a vráti vec súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie.

5.K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol (č.l. 328), že 2. nestotožňuje sa s tvrdením žalobcu uvedeným v odvolaní, že právo prejazdu bolo medzi žalobcom a jeho predchodcom predmetom dohody a následne žalobcom vydržané. 3.Ako súd správne konštatuje v bode 70 Rozsudku z dokazovania vyplynulo, že dohoda o práve prejazdu medzi zmluvnými stranami: jeho otcom, žalobcom a p. M. resp. ani neskôr medzi právnymi zástupcami týchto osôb, nikdy uzavretá nebola. Toto konštatovanie súdu nie je svojvoľné, ale opiera sa o dostatok dôkazov, ktoré vymenúva v bode 70 Rozsudku. 4.Nemožno sa preto stotožniť s názorom žalobcu uvedeným na str. 7 odvolania žalobcu o splnení podmienok vydržania práva prejazdu a o nepreukázaní narušenia dobromyseľnosti žalobcu

žalovaným. 5. Má za to, že súd ďalej správne ustálil, keď v bode 71 rozsudku uvádza, že sa žalobca nikdy nemohol domnievať, že mu právo prejazdu cez jeho pozemok patrí, dokonca ani vtedy, keď prechádzal svojim motorovým vozidlom cez jeho pozemok, pretože tomuto tak bolo len na základe dobrovoľného jeho súhlasu a predtým jeho otca. Takýto súhlas nemožno zamieňať s vecným právom, právom zodpovedajúcim vecnému bremenu spočívajúcim v práve prejazdu motorovým vozidlom cez pozemok žalovaného. 6. To, že strpel prejazd žalobcu motorovým vozidlom teda neznamená, že žalobca nadobudol právo prejazdu cez jeho pozemok. Na tomto mieste by opäť rád poukázal na konštantnú judikatúru, o ktorú možno oprieť toto tvrdenie, konkrétne rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, zn.: 12/ NS ČR 22 Cdo 2241/2005, z ktorého citoval. 7. Vzhľadom na uvedené má za to, že základná podmienka pre nadobudnutie práva prejazdu motorovým vozidlom cez jeho pozemok titulom vydržania, a to podmienka dobromyseľnosti, u „žalovaného“ splnená nebola. Preto ho nemožno považovať za oprávneného držiteľa práva v zmysle § 134 ods.1 Občianskeho zákonníka. Priznaním práva prejazdu motorovým vozidlom cez jeho pozemok by bolo súdom prisúdené žalobcovi viac práv, ako by mu patrilo, čo správne konštatuje súd prvej inštancie v bode 71 rozsudku. 8. Odmieťa názor žalobcu uvedeného na str. 5 odvolania: „Už samotná skutočnosť realizácie stavby predpokladá právo neobmedzeného prejazdu k pozemku, na ktorom má byť postavená chata.“ Právo prejazdu motorovým vozidlom nie je automaticky „samozrejmosťou“ len z dôvodu, že na susednom pozemku má byť realizovaná stavba. Pokiaľ právo prejazdu cez jeho pozemok dohodnuté nebolo, nemožno ho odvodiť len zo skutočnosti, že sa má na susediacom pozemku realizovať stavba. Uvedené tvrdenie žalobcu absolútne popiera podstatu a zmysel práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. Navyše v tejto súvislosti považuje za potrebné opäť zdôrazniť, že posúdenie toho, či je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu právo patrí, nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa. 9. Tvrdenie žalobcu na str. 6 odvolania: „Z fotografií doložených v súdnom spise je evidentné, že jeho právny predchodca vysadil stromy tak, aby prístupová cesta na pozemok žalobcu nebola žiadnym spôsobom obmedzená“ považuje za špekulatívne a nestotožňuje sa s ním. Sú to len subjektívne domnienky žalobcu nemajúce racionálny základ a oporu v akýchkoľvek dôkazoch. Vyjadrenie k odvolaniu žalobcu voči 6. časti výroku rozsudku 10. Žalobca podal odvolanie aj voči trovám konania, v predmetnom odvolaní sa však na str. 2 obmedzil len na všeobecné konštatovanie dôvodov odvolania bez toho, aby ich v prípade trov skutkovo vymedzil. V odvolaní sa žalobca sústreďuje len na odvolanie voči výroku č. 5 rozsudku. Preto sa domnieva, že súd by nemal vziať do úvahy odvolanie žalobcu voči trovám konania. 11. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol, aby odvolací súd rozhodol tak že „Krajský súd v Košiciach zrušuje I. výrok a VI. výrok rozsudku Okresného súdu Košice I z 22.9.2016 č.k. 38C/317/2010-287 a v tejto časti vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Žalobca je povinný žalovanému nahradiť trovy odvolacieho konania.“

6. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca (č.l. 329), ktorý uviedol, že vzhľadom na to, že tiež podal odvolanie voči rozsudku súdu prvej inštancie a to konkrétne iba voči výrokom V. a VI. je zrejmé, že výroky II., III. a IV. tohto rozsudku nebudú predmetom preskúmania odvolacím súdom, nakoľko ich odvolaním nenapadla žiadna zo strán sporu. Žalovaný v odvolaní uviedol dôvody, pre ktoré má za to, že došlo rozhodnutím uvedeným vo výroku I. napadnutého rozhodnutia súdu, ktorým bolo určené, že žalobca nadobudol vydržaním právo zodpovedajúce vecnému bremenu v určenom rozsahu, k obmedzeniu jeho vlastníckeho práva nad nevyhnutnú mieru. Žalovaný nespochybňuje samotný vznik tohto vecného práva ako taký, uznáva že žalobca mal právo prechodu po jeho pozemku, namieta iba rozsah tohto prechodu. Súd určil tento rozsah vecného práva na výmeru 71 m² (dielu 1) o šírke prechodu 1,3 m podľa záverov znaleckého posudku č. 2/2014 znalca T. V. K. z 28.4.2014. Žalovaný v podanom odvolaní za primeraný rozsah obmedzenia jeho vlastníckeho práva v prospech žalobcu titulom práva zodpovedajúceho vecnému bremenu považuje v šírke 0,8 m. Tak ako to už žalobca v priebehu súdneho konania uvádzal a sa to viacerými dôkazmi preukázalo, výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu žalobcom bol realizovaný minimálne v rozsahu, ktorý stanovil znalec v predloženej znaleckej správe ako prejazd. Žalobca je starší človek, ktorý pri chôdzi už používa pomocné palice. Prechod v šírke 0,8 m považuje za nedostatočný. Takúto šírku nemajú ani žiadne vstupné dvere do bytu. Podotkol, že v tomto prípade ide o prechod v celkovej dĺžke 54 m. Ak v tak dlhom prechode si má dospelý človek pomáhať pomocnou palicou, nie sú nákupné tašky, resp. priniesť alebo vyniesť nejaké zariadenie na záhradu alebo chalupu, určite prechod o šírke 0,8 m nie je dostatočný. Na nevyhnutné splnenie účelu práva prechodu je potrebná jeho šírka stanovená znalcom, t.j. šírka minimálne 1,3 m. Stotožňuje sa s odôvodnením súdu prvej inštancie ohľadne tohto nároku, ktorému tento súd ale iba vo vzťahu k právu prechodu vyhovel. Súd prvej inštancie v bodoch 64, 65 a 66 sa náležite vysporiadal so skutočnosťami vyplývajúcimi z vykonaného dokazovania, na základe ktorých dospel k záveru, že on vydržal právo zodpovedajúce vecnému bremenu v rozsahu 71 m² a v šírke 1,3 m. Napriek skutočnosti, že vždy tvrdil, že rozsah vecného bremena práva prechodu bol dohodnutý a využívaný v rozsahu práva prejazdu, súhlasí s týmto

výrokom súdu. V ďalšom poukazuje na všetky svoje doterajšie písomné vyjadrenia a ústne prednesy, ktorými preukázal vznik tohto vecného práva a to nielen ohľadne výkonu tohto práva prechodom peši ale aj prejazdom autom cez pozemok žalovaného. Jeho žalobný nárok ohľadne nadobudnutia jemu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním aj spôsobom užívania - prejazdu autom bolo súdom zamietnuté avšak on odvolaním napadol výrok V. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti. Žalovaný odvolaním napadol aj výrok rozsudku súdu prvej inštancie ohľadne priznania jeho nároku na náhradu trov konania v rozsahu 33,33 %. Poukázal na existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa za ktoré považuje postoj sporových strán v konaní a okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku a na základe nich žiadal aplikáciu ustanovenia 257 CSP, teda nepriznanie náhrady trov konania žiadnej strane sporu. Zastáva názor, že mu s ohľadom na rozhodnutie súdu vo veci samej, kedy došlo k vyhovaniu jeho žaloby v 4 z celkove 6 výrokov patrilo právo na pomernú časť náhrady trov konania. Za toho stavu, kedy by žalobca rešpektoval rozhodnutie súdu, by priznaná náhrada trov konania v rozsahu 33 % bola určená matematicky správne. Teda, ak by odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutých výrokoch vo veci samej potom by sa javilo za správne aj rozhodnutie o výroku o náhrade trov konania. Žalobca však odvolaním napadol výrok rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti. Ak by odvolací súd eventuálne vyhovel tomuto odvolaniu a napadnuté výroky rozsudku súdu prvej inštancie zmenil tak, že by žalobe vyhovel v celom rozsahu, ako si ju uplatnil, mal by v takomto prípade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Nesúhlasí s názorom žalovaného, že tu existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by súd nemal priznať žiadnej zo strán právo na náhradu trov konania. On bol nútený podať žalobný návrh, nakoľko od roku 2009 prestal žalovaný rešpektovať právo prechodu a prejazdu žalobcu po pozemku žalovaného, ktoré sa dovtedy od roku 1965 pokojne vykonávalo a žalovaný začal stavať betónový múrik na časti jeho pozemku po ktorej sa vykonávalo právo prechodu a prejazdu. Navyše mal záujem sa so žalovaným mimosúdne dohodnúť na zmluvnom zriadení vecného bremena, avšak na list právneho zástupcu žalobcu z 15.6.2010 žalovaný reagoval listom zo 7.7.2010, ktorým mu oznámil, že takúto zmluvu so žalobcom odmieta uzavrieť. Žiada odvolací súd, aby o podaných odvolaniach oboch strán sporu rozhodol tak, že zmení rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobnému návrhu v celom rozsahu vyhovie a žalobcovi prizná plnú náhradu trov konania.

7.K vyjadreniu žalobcu sa vyjadril žalovaný (č.l.337), ktorý 2. K právu prechodu uviedol, že nesúhlasí s tvrdením žalobcu, že sa v priebehu súdneho konania viacerými dôkazmi preukázalo, že výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu bol realizovaný žalobcom minimálne v rozsahu, ktorý stanovil znalec v predloženom posudku ako prejazd, ako aj s jeho tvrdením, že je na nevyhnutné splnenie účelu práva prechodu potrebná jeho šírka stanovená znalcom t.j. šírka minimálne 1,3m. 3.Považoval za potrebné zdôrazniť, že Znalecký posudok T. V.Š. K. predložený v konaní, o ktoré sa opiera argumentácia žalobcu ako aj súdu o určení rozsahu práva prechodu, pritom neurčoval nevyhnutnú výmeru rozsahu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, ale jeho primeranú výmeru. Na tomto mieste by rád opäť uviedol, že do vlastníckeho práva žalovaného nemožno ľubovoľne zasahovať a jeho vlastnícke právo obmedziť v širšom rozsahu, než je nevyhnutné. 4.V prípade uznania práva prechodu vo väčšom rozsahu ako je to nevyhnutné by bolo žalobcovi priznané právo v oveľa širšej miere, na akú by mohol mať žalobca s prihliadnutím na vydržanie nárok a v miere, ktorá by nepochybne obmedzila užívanie pozemku, ktorý je v jeho výlučnom vlastníctve. Prechod je žalobcovi umožnený v dostatočnej šírke 0,80 m, a to tak, že je po danom úseku možný prechod s fúrikom či vozíkom, čo bolo zdokumentované aj fotografiami predloženými súdu. Stanovenie väčšej ako nevyhnutnej šírky na prechod cez pozemok by bolo v rozpore so zásadou úzko súvisiacou s inštitútom vecných bremien spočívajúcou v tom, že oprávnenie z vecného bremena musí byť vykonávané tak, aby povinného zaťažovalo čo najmenej a že vecné bremená nesmú byť rozširované. Trovy konania 5.Nemožno sa stotožniť s argumentáciou žalobcu uvedenom vo vyjadrení, ktorú uvádza v prospech tvrdenia o správnosti matematického výpočtu priznaných trov konania súdom. Ako už uviedol v podanom odvolaní, je toho názoru, že vypočítané percento úspechu v konaní nie je správne, keďže súd totiž vôbec nevzal do úvahy skutočnosť, že existujú dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania a neprihliadol taktiež aj na okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku, či na postoj strán v spore. 6.Má za to, že je v konaní nesporné, že on svojim správaním nedal dôvod pre podanie žaloby ohľadom práva užívania, prevádzky, údržby, opravy a rekonštrukcie elektrickej a vodovodnej prípojky, taktiež ani ohľadom strpenia práva užívania, prevádzky, údržby, opravy a rekonštrukcie elektrickej a vodovodnej prípojky ako sa uvádza v bode 82 rozsudku. Vo vzťahu k týmto nárokom už po mimosúdnych jednaniach 26.4.2013 vyjadril súhlas, a teda vo výkone týchto práv žalobcovi bránené nebolo. Vychádzajúc z uvedeného považuje za nesprávne priznať úspech v sporovom konaní ohľadom práv, ktoré v konaní sporné neboli a ktorým bránené nebolo. Minimálne z tohto dôvodu považuje výrok o trovách konania za nesprávny.

8. Rozsudok, výrokoch II., III., IV., nebol odvolaním napadnutý a tieto výroky nadobudli právoplatnosť (§ 367 ods. 1, 3 CSP), preto neboli v uvedenom rozsahu v odvolacom konaní preskúmané.

9. Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP - Na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods. 1, 2 CSP a rozsudok vo výroku V., ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, lebo je vo výroku aj v odôvodnení správny a odvolací súd sa s ním stotožňuje, vo výrokoch I. a VI. zrušil rozsudok a v rozsahu zrušenia podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

10. Žalovaný v podanom odvolaní uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vadami konania rozumieme tie, ktoré nie sú subsumované pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie napr. nesprávne realizovaná manudukčná povinnosť (§ 160), postihujú chybný postup súdu prvej inštancie pri dokazovaní, nesprávne posudzovanie procesných otázok v priebehu konania (ktoré neboli predmetom samostatného rozhodovania), chybné poučovanie účastníkov a ďalšie nedostatky v jeho činnosti, ku ktorým došlo v priebehu konania alebo v súvislosti s rozhodovaním, pričom spôsobilým odvolacím dôvodom nie sú samy o sebe (bez ďalšieho), ale len vtedy, ak sú dôsledkom takého porušovania predpisov procesného práva, ktoré mohlo mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vada konania, ktorá môže mať vplyv na správnosť rozhodnutia, v konkrétnom prípade nemusí mať za následok vecne nesprávne rozhodnutie a odvolací súd tu posudzuje otázku, či by obsah výroku rozhodnutia bol iný, keby k vade konania nedošlo. Typickou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci je také porušenie práv účastníka konania, v dôsledku ktorého mu bola odňatá možnosť konať pred súdom [napr. nedostatok vyrozumienia účastníka o pojednávaní súdu (vrátane oneskoreného predvolania, či vyrozumienia), v dôsledku ktorého bol účastník vylúčený z prednesu, z práva vyjadriť sa k dokazovaniu a p., neposkytnutie odvolateľovi poučenia o povinnosti tvrdenia (§ 157 ods. 2 CSP) ale aj § 171 ods. 1 CSP alebo poučenia o dôkaznej povinnosti (§ 132 ods. 1 CSP), aj keď to bolo podľa stavu konania potrebné, rozhodnutie o veci bez nariadenia pojednávania (§ 177 ods. 2 CSP), i keď pre to neboli splnené podmienky], nesprávne posudzovanie procesných otázok v priebehu konania (ktoré neboli predmetom samostatného rozhodovania). Vadnosť konania môže účastník preukazovať nielen na základe skutkového a dôkazného stavu, ktorý tu bol v konaní pred súdom, ale tiež s prihliadnutím na skutočnosti a dôkazy, ktoré neboli pred súdom uplatnené. Vadou konania (dôkazného) je i okolnosť, že pri vykonávaní dokazovania nebolo postupované v súlade s príslušnými ust. CSP, napr. osoba, ktorá mala byť vylúčená ako svedok, bola vylúčená ako účastník konania, svedok nebol o svojich povinnostiach riadne poučený, listinný dôkaz bol vykonaný v rozpore s § 204 CSP a p..

11. Žalovaný vidí túto vadu v tom, že znaleckému posudku súd priznal vyššiu procesnú a zákonnú silu, čím došlo k porušeniu základného princípu CSP uvedenom v čl. 15 ods. 2.

12. Uplatnený odvolací dôvod v spojitosti s § 365 ods. 1 písm. e) CSP je daný.

13. Žalovaným uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP (súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností), spočíva v neúplnosti zistenia skutkového stavu, ktorý je v sporovom konaní odvolacím dôvodom len za predpokladu, že súd prvej inštancie nevykonal účastníkom navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a navrhnutý dôkaz je spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť (napr. preto, že ho nepovažoval za rozhodujúci pre vec), avšak iba samotná okolnosť, že nevykonal dôkazy účastníkmi navrhnuté, nemôže byť v sporovom konaní spôsobilým odvolacím dôvodom. Ide o vadu skutkovú, keď strana navrhla dôkaz, ktorý je potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností, ale súd prvej inštancie takýto dôkaz nevykonal. Z povahy veci vyplýva, že účastník, ktorý v odvolaní uplatní tento odvolací dôvod, musí súčasne označiť dôkaz, ktorý - hoci bol navrhovaný - nebol vykonaný a uviesť právne významné skutočnosti, ktoré, hoci boli tvrdené, súd prvej inštancie nezisťoval, najmä preto, že ich nepovažoval za právne významné a ďalej, že vždy musí ísť len o skutočnosti a dôkazy uplatnené už v konaní pred súdom prvej inštancie. Vyhodnotenie relevancie navrhnutého dôkazu ako aj prípustnosť dôkazu je výsadnou doménou súdu. Súd pochybí, ak zamietne návrh na vykonanie dôkazu, ktorý je spôsobilý priniesť ďalšie relevantné skutkové zistenia.

14. Žalovaný v odvolaní uviedol, že navrhoval v konaní na súde prvej inštancie, aby znalec sa vyjadril, či na realizáciu práva prechodu je nutná šírka 1,3 m a rovnako navrhoval aj miestne zisťovanie, ale tieto dôkazy neboli vykonané. Navrhované dôkazy súdom vykonané neboli, pričom mohli mať vplyv na konečné rozhodnutie, preto uplatnený odvolací dôvod je daný.

15. Žalobca i žalovaný uplatnili odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. h) CSP (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ust. neznamena iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

16. Súd síce použil správny právny predpis ale nesprávne ho na daný skutkový stav vyložil a nesprávne aplikoval, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu nevyvodil správne závery o právach a povinnostiach stranách sporu a to vo vzťahu k námietkam žalovaného.

17. Žalobca uplatnil aj odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f) CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP (Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.) a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191-§ 194 CSP.

18. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vo vzťahu k žalobcovi jednoznačne vyplýva, že súd vzal do úvahy iba skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, resp. vyšli počas konania najavo a neopomenul žiadnu skutočnosť, ktorá z vykonaných dôkazov vyplývala, resp. vyšla počas konania najavo. Uplatnený odvolací dôvod nie je daný.

19. Podľa § 383 CSP je odvolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní.

20. Zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie vyplývalo, že žalobca je výlučným vlastníkom pozemku parcely registra C, evidovanej na katastrálnej mape pod parc. č. 1082 o výmere 1055 m² orná pôda a pod parc. č. 1083 o výmere 16 m² zastavané plochy a nádvoria (LV č. XXXX) a žalovaný je výlučným vlastníkom pozemku parcely registra C, evidovanej na katastrálnej mape pod parc. č. 1084 o výmere 969 m² orná pôda, pod parc. č. 1085 o výmere 68 m² zastavané plochy a nádvoria a pod parc. č. 1086 o výmere 34 m² zastavané plochy a nádvoria. Ide o susediace pozemky, pričom pozemok žalovaného má byť vecným bremenom zaťažený. Ako žalobca, tak i otec žalovaného nadobudli svoje vlastníctvo na základe kúpnych zmlúv v rovnakom čase (rok 1965). Žalobca nárok na nadobudnutie práva k vecnému bremenu odvodzuje od vydržania tohto práva a má spočívať v práve prechodu a prejazdu motorovým vozidlom. Súčasne tvrdí, že so zreteľom na všetky okolnosti ako oprávnený držiteľ, počas celej vydržacej doby od 1967 do 2008, tieto práva vykonával v dobrej viere, že mu patria. Žalovaný tvrdí, že on žalobcovi dobrovoľne a bezodplatne umožnil prechádzať k svojej nehnuteľnosti a za tým účelom odčlenil kus svojej parcely, nebráni žalobcovi v prechode a s týmto súhlasí ale poprel akúkoľvek dohodu medzi nimi. Súd správne skonštatoval, že pre výsledok sporu bolo rozhodujúce vyriešenie základnej otázky nadobudnutia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním žalobcom a vyhodnotil, že boli splnené zákonné predpoklady, najmä oprávnenosť, dobromyseľnosť držby a doba

trvania nerušeného užívania práva pre vydržanie tohto práva žalobcom cez označenú časť parcely žalovaného v geometrickom pláne v rozsahu diel 1 vo výmere 71 m 2, vyznačenom v geometrickom pláne č. 2/2014, ktorý vyhotovil 14.4.2014 T. V. K. znalec z odboru Geodézia a kartografia a úradne overil katastrálny úrad 28.4.2014 pod č. 301/2014 a ktorý tvorí súčasť tohto rozsudku, že podmienky vydržania na strane žalobcu boli splnené najneskôr k 1.1.1992 pri aplikácii prechodných ustanovení § 865 ods.3 a § 872 ods.1,6 Občianskeho zákonníka.

21.Podľa § 135a ods.1 O. z. v znení účinnom od 1.4.1983 do 31.12.1991 vlastníkom veci, ktorá môže byť predmetom osobného vlastníctva, sa stane občan, ktorý má nepretržite v držbe (§ 132a ods.1) hnutelnú vec tri roky a nehnuteľnú vec desať rokov. Obdobne, pokiaľ nie je ustanovené inak, nadobudne občan aj právo zodpovedajúce vecnému bremenu (§ 132a ods.2).

22.Podľa § 135a ods.2 O. z. ak ide o pozemok alebo jeho časť, ktorý má občan nepretržite v držbe (§ 132a ods.1) desať rokov a ku ktorému by sa inak mohlo zriadiť právo osobného užívania (§ 199 ods.1), nadobúda vlastníctvo k pozemku alebo k jeho časti štát; občan nadobúda právo, aby sa s ním uzavrela dohoda o osobnom užívaní pozemku v rozsahu uvedenom v § 200. Ak výmera pozemku je väčšia než najvyššia prípustná výmera podľa § 200 a ak podľa územného plánu alebo územného rozhodnutia možno prenechať do osobného užívania viac častí tohto pozemku, má občan právo vybrať si len jednu z týchto častí, ku ktorej sa potom ako k samostatnému pozemku dohodou zriadi právo osobného užívania.

23.Podľa § 135a ods.3 O. z. takto však nemôže nadobudnúť vec z majetku v socialistickom vlastníctve alebo vec, ku ktorej má socialistická organizácia právo užívania podľa osobitných predpisov. Takto nemožno nadobudnúť ani právo k pozemku, ktorý je v socialistickom vlastníctve alebo ku ktorému má socialistická organizácia právo užívania podľa osobitných predpisov.

24.Podľa § 135a ods.4 O. z. do doby podľa odsekov 1 a 2 si občan môže započítať dobu, po ktorú jeho právny predchodca mal vec nepretržite v držbe alebo nepretržite vykonával právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Na plynutie dób podľa odsekov 1 a 2 použije sa primerane ustanovenie o premlčaní.

25.Podľa § 135b ods.1 O. z. v znení účinnom od 1.4.1983 do 31.12.1991 vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci a toho, komu patrí právo osobného užívania pozemku, v prospech niekoho iného tak, že sú povinní niečo trpieť, niečo konať alebo niečoho sa zdržať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo s osobným užívaním určitého pozemku, alebo patria určitej osobe.

26.Podľa § 135b ods.2 O. z. pokiaľ sa účastníci nedohodli inak, je ten, kto je na základe práva zodpovedajúceho vecnému bremenu oprávnený užívať cudziu vec, povinný znášať primerané náklady na jej zachovanie a opravy; ak ale vec užíva aj jej vlastník alebo ten, komu patrí právo osobného užívania pozemku, je povinný tieto náklady znášať podľa miery spoluužívania.

27.Podľa § 135c ods.1 O. z. v znení účinnom od 1.4.1983 do 31.12.1991 vecné bremená vznikajú zo zákona, rozhodnutím oprávneného orgánu, písomnou zmluvou a na základe závetu; právo zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť aj výkonom práva (§ 135a). Na účinnosť zmluvy, z ktorej sa nadobúdajú práva zodpovedajúce vecným bremenám, je potrebná jej registrácia štátnym notárstvom.

28.Podľa § 135c ods.2 O. z. zmluvou môže zriadiť vecné bremeno vlastník nehnuteľnosti, ten, komu patrí právo osobného užívania pozemku a socialistická organizácia, ktorá má právo užívania podľa osobitných predpisov. Ten, komu patrí právo osobného užívania pozemku, môže vecné bremeno zriadiť len so súhlasom vlastníka pozemku.

29.Podľa § 135c ods.3 O. z. vecné bremená prechádzajú s vlastníctvom veci alebo s právom osobného užívania pozemku na nadobúdateľa.

30.Podľa § 135c ods.4 O. z. vecné bremená zanikajú zo zákona, rozhodnutím oprávneného orgánu alebo písomnou zmluvou. Na účinnosť zmluvy, z ktorej zanikajú práva zodpovedajúce vecným bremenám, je potrebná jej registrácia štátnym notárstvom.

31.Podľa § 135c ods.5 O. z. vecné bremeno zanikne, ak nastanú také trvalé zmeny, že vec už nemôže slúžiť potrebám oprávnenej osoby alebo prospešnejšiemu užívaniu jej nehnuteľnosti, prípadne pozemku, ku ktorému sa zriadilo právo osobného užívania; prechodnou nemožnosťou výkonu práva vecné bremeno nezaniká.

32.Podľa § 135c ods.6 O. z. ak zmenou pomerov vznikne hrubý nepomer medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného, môže súd rozhodnúť, že sa vecné bremeno za primeranú náhradu obmedzuje alebo zrušuje.

33.Podľa § 135c ods.7 O. z. ak pre zmenu pomerov nemožno spravodlivo trvať na vecnom plnení, môže súd rozhodnúť, aby sa namiesto vecného plnenia poskytovalo peňažné plnenie. Ak právo zodpovedajúce vecnému bremenu patrí určitej osobe, vecné bremeno zanikne najneskoršie jej smrťou.

34.Podľa § 151n ods.1 O. z. vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo patria určitej osobe.

35.Podľa § 151o ods.1 O. z. vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona. Právo zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť tiež výkonom práva (vydržaním); ustanovenia § 134 tu platia obdobne. Na nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecným bremenám je potrebný vklad do katastra nehnuteľností.

36.Podľa § 129 ods.1 O. z. držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou alebo kto vykonáva právo pre seba.

37.Podľa § 130 ods.1 O. z. ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

38.Podľa § 134 ods.1 O. z. oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutelnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

38.Podľa § 34 O. z. právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

39.Vecné bremená obmedzujú vlastnícke právo k veci v prospech iného subjektu. Na základe tohto právneho vzťahu vlastníkovi nehnuteľnosti vzniká povinnosť v prospech oprávneného subjektu niečo strpieť(pati), nie čoho sa zdržať (non facere), niečo konať (facere). Každéj povinnosti vyplývajúcej z právneho vzťahu vecného bremena zodpovedajú na druhej strane práva oprávneného subjektu. Tieto práva (oprávnenia) z vecných bremien sú dvojakého druhu: 1. Vecné bremená, ktoré sú spojené s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti (pôsobia in rem). Z týchto vecných bremien je oprávnený každý vlastník tejto nehnuteľnosti. Oprávnenia

prechádzajú na každého ďalšieho vlastníka na základe singulárnej alebo univerzálnej sukcesie. Vecné bremená tohto druhu slúžia na účelnejšie a prospešnejšie využívanie nehnuteľnosti patriacej vlastnícky oprávnenému. Sem patrí aj vecné bremeno, ktorým zodpovedá právo cesty - prechodu alebo prejazdu cez susedný pozemok. 2. Vecné bremená, v ktorých oprávnenia slúžia určitej osobe a sú na túto osobu viazané (pôsobia in personam). V oboch prípadoch konkrétne vymedzenie obsahu práv a povinností vyplývajúcich z právneho vzťahu vecného bremena je určené aktom, na základe ktorého vecné právo vzniklo.

40.Vydržanie je osobitný originárny spôsob nadobudnutia vlastníctva. V prípade splnenia zákonom určených podmienok dochádza k nemu priamo zo zákona, nevyžaduje sa k tomu rozhodnutie štátneho orgánu. K tomu, aby bolo možné nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním musia byť splnené zároveň tieto zákonné predpoklady a/ nadobúdateľ je oprávneným držiteľom veci po celú vydržaciú dobu, b/ nepretržitosť vydržacej doby, ktorou je neperušaný stav užívania predmetu vydržania počas zákonom ustanovenej doby, c/ spôsobilý predmet vydržania. Predpokladom vydržania je skutočnosť, že držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti bol dobromyseľný, že mu vec alebo právo patrí. Držba vecí je spojená jednak s momentom objektívnym, čo je nakladanie s vecou (tzv. corpus), jednak s momentom viacej subjektívnym, nakladanie s vecou (tzn. animus), ako so svojou. Kto nakladá s vecou ako so svojou (má corpus i anumus), je držiteľom. Aby bol oprávneným držiteľom, vyžaduje sa aby bol splnený ďalší pojmový znak oprávnenej držby a to dobrá viera.

41.Posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí, nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa. Dobromyseľnosť držiteľa musí byť posudzovaná aj z objektívneho hľadiska, t.j., či držiteľ pri zachovaní náležitej opatrnosti, ktorú možno s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu na každom subjekte požadovať, mal alebo mohol mať pochybnosti, že užíva nehnuteľnosti, ktorých vlastníctvo nenadobudol. Oprávnená držba sa nemusí nevyhnutne opierať o existujúci právny dôvod, stačí ak tu bol i domnelý právny dôvod (titulus putativus), teda ide o to, aby držiteľ bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu taký právny titul svedčí. Pri posudzovaní oprávnenosti držby treba vychádzať zo zásady, že jej predpokladom je presvedčenie nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, ak si určitú vec prisvojuje. Ide o psychický stav, o jeho vnútorné presvedčenie, ktoré sa prejavuje aj navonok, a z ktorého možno vyvodiť, že sa dôvodne považuje za vlastníka veci. Medzi základné okolnosti, ktoré budú svedčiť o oprávnenosti držby veci patrí aj okolnosť, ako vec nadobudol - či mu svedčí nejaký oprávnený nadobúdací titul. Subjektívny pocit držiteľa nemôže byť sám osebe podkladom pre vydržanie, ak nie je tento pocit vyvolaný okolnosťami objektívne nasvedčujúcimi oprávnenosti držby práva. Na rozdiel od preukazovania vlastníctva nebude spravidla treba, aby vydržiteľ preukazoval platný právny dôvod nadobudnutia vlastníctva, ktorý môže byť základom pre zápis vlastníckeho práva do príslušného katastra nehnuteľností, ale postačí existencia

takéhoto nadobúdacieho titulu (aj putatívneho), ktorý jeho vnútorné presvedčenie, že sa stal vlastníkom veci, dostatočne opodstatňuje.

42. Dobrá viera oprávneného držiteľa, ktorá je daná so zreteľom k všetkým okolnostiam veci, sa musí vzťahovať i k titulu, na základe ktorého mohlo držiteľovi vzniknúť vlastnícke právo. Pri právnom titule nadobudnutia vlastníctva vydržaním je neplatný právny úkon. Vedomosť držiteľa o tom, že právny úkon, z ktorého odvodzuje svoju oprávnenú držbu a v konečnom dôsledku aj vlastníctvo právnym titulom vydržania, je neplatným právnym úkonom, nepreukazuje dobromyseľnosť držiteľa.

43. Takýmto titulom (právnym dôvodom) sa môže rozumieť len právny úkon, ktorým sa vec prevádza na iného vlastníka, napr. kúpna zmluva, darovacia zmluva, rozhodnutie štátneho orgánu a pod. Odovzdanie kľúčov od brány však žiadnym takýmto právnym, ani domnelým právnym úkonom nie je. K uvedenému zaujal stanovisko NS SR v množstve rozhodnutí (napr. 5 Cdo 234/2009, 4Cdo 361/2012) ale aj rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR z 18.2.1999, sp. zn. 2 Cdo 431/1996, na základe ktorého, ak sa nadobúdateľ nehnuteľností uspokojí s ústnou informáciou prevodcu, že s vlastníctvom nehnuteľností je spojené právo zodpovedajúce vecnému bremenu, pričom táto okolnosť nie je uvedená v zmluve o prevode nehnuteľností a nadobúdateľ sa o existencii tohto práva nepresvedčí, nemôže byť so zreteľom ku všetkým okolnostiam v dobrej viere, že mu toto právo patrí, s ktorým sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje.

44. Vydržanie nemôže privodiť iba púha skutočnosť, že obsah určitého práva je dlhodobo fakticky vykonávaný a že pri jeho vykonávaní nebol žalobca rušený (obdobnému záveru dospel aj v rozhodnutí NS ČR 22 Cdo 2241/2005). Podľa zásad ustálených tiež súdnou praxou dobromyseľnosť zaniká v okamihu, kedy sa držiteľ oboznámil so skutočnosťami, ktoré objektívne museli vyvolať pochybnosti o tom, že mu vec právom patrí.

45. V prejednávanej spore niet pochyb, že žalobca je vlastníkom nehnuteľnosti, s ktorou má byť spojené právo z vecného bremena. Z vykonaného dokazovania však nevyplýval žiaden právny titul, na základe ktorého by sa žalobca mohol domnievať, že mu právo prechodu a prejazdu cez pozemok žalovaného patrí. V prvom rade je nutné zdôrazniť, že v čase, keď obe strany kupovali pozemok vedeli, že na kúpnu zmluvu je potrebná písomná forma, teda možno dôvodne očakávať, že pri bežnej vedomosti a ostražitosťi, v prípade ak by zriadili nejaké vecné bremeno, tak mali by to vykonať písomnou formou a to aj s prihliadnutím na vzájomnú polohu pozemkov v teréne. Tvrdenie žalobcu, že „...o ich spoločnej dohode svedčí aj fakt, že v súčasnosti sú tieto parcely v presne rovnakej výmere, t.j. žalobca vlastní na LV č. XXXX k.ú. C. výmeru 1071 m² a žalovaný na LV č. XXX výmeru 1071 m² a M. v súčasnosti T. M. na LV XXX výmeru 1075 m²... je kontraproduktívne lebo, ak by nejaká dohoda existovala, tak tá by sa mala premietnuť minimálne vo veľkosti jednotlivých parciel (pričom bolo by dôvodné očakávať, aby výmera pozemku žalovaného bola väčšia oproti žalobcovi) alebo v nižšej cene. Žalovaný tvrdil, že žalobcovi prechod cez pozemok nebránil, že dobrovoľne a bezodplatne umožnil žalobcovi prechádzať cez pozemok, avšak nie prejazd motorovým vozidlom. Skutočnosť, že k dohode nedošlo potvrdzuje aj výpoveď manželky žalobcu, ktorá uviedla, že od roku 1964 sa užívala cesta mimo pozemku, až po 2 rokoch otec žalovaného pozemok oplotil a využívala sa cesta vo vnútri pozemku, ale aj výpoveď svedka U.. Preto, ak žalobca tvrdí, že došlo k dohode o práve užívať pozemok žalovaného na prechod resp. aj prejazd, ide len o jeho subjektívny pocit, ktorý nie je založený na objektívnych skutočnostiach. Z uvedeného dôvodu nie je pravdou ani tvrdenie žalobcu (uvedené aj v jeho odvolaní), že túto dohodu nikto nespochybnil, keďže žalovaný po celú dobu konania jasne uviedol, že on dobrovoľne a bezodplatne umožnil žalobcovi prechádzať cez pozemok, teda nie na základe nejakej dohody. Žiaden právny titul na užívanie pozemku žalovaného nevznikol žalobcovi ani z dôvodu stavby, prípadne odovzdania kľúča od bráničky.

46. V kontexte s uvedeným možno uzavrieť, že u žalobcu nevznikla oprávnená držba, lebo neexistoval žiaden právny titul, ani domnelý. Z uvedeného dôvodu, je rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá (výrok V.) vecne správne.

47. Odvolací súd sa nestotožňuje so záverom prvoinštančného súdu, že došlo k vydržaniu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu žalobcom a to z dôvodu neexistencie právneho titulu a nedobromyseľnosti žalobcu a už vonkoncom nie v rozsahu priznaným súdom. Vzhľadom na neexistenciu dohody o zriadení vecného bremena je I. výrok súdu nesprávny. Keďže žalovaný dobrovoľne umožňuje užívať časť svojho pozemku na prechod žalobcu, je potrebné vyhodnotiť len túto skutočnosť a to v rozsahu umožneného užívania, pričom je potrebné mať na zreteli, že akokoľvek vzniknuté vecné bremeno nemôže oprávnený čo do obsahu meniť alebo rozširovať. Právo z vecného bremena musí zodpovedať podmienkam, za ktorých vznikalo a účelu, ktorému slúžilo a to bez ohľadu na v súčasne dobe platné vyhlášky. K uvedenému záveru dospel v svojom rozhodnutí NS SR v rozsudku z 21.5.2003 sp. zn. MCdo 269/02. Súd prvej inštancie rozhodol o práve žalobcu, ktoré nikdy v takom rozsahu

nevykonával a svojim rozhodnutím zaťažil žalovaného nad primeranú mieru a v rozpore s dobrými mravmi.

48.Po vrátení veci súdu prvej inštancie bude potrebné vyhodnotiť konanie žalovaného, ktorým dobrovoľne umožňuje užívať časť svojho pozemku na prechod žalobcu a ak bude potrebné dať vyhotoviť znalcovi geometrický plán, ktorý zakreslí tento rozsah.

49.Podľa § 396 ods.1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

50.Podľa § 396 ods.3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

51.O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

52.Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.